

PRESENTACIÓ

MERCÈ MORALES MONTOYA
SCEH

Al *Butlletí de la Societat Catalana d'Estudis Històrics* núm. XVIII, del 2017, vàrem afegir una secció intitolada «Necrològiques». Aquell any ens varen deixar dues grans historiadores, Maria Teresa Ferrer i Mallol i Mercè Aventín i Puig, i l'historiador i arxiver Gener Gonzalvo Bou. A la data de publicació del *Butlletí* corresponent al 2018, hem de lamentar el decés d'altres tres influents historiadors del nostre país, els quals ens han deixat un llegat historiogràfic i humanístic de primer ordre. A la secció, a la qual hem intitulat «Evocacions», però que manté el mateix sentit i objectiu que l'anterior, recordem els historiadors Francesc Valls Junyent, traspasat el 30 de desembre de 2017; Eva Serra i Puig, el 3 de juliol de 2018, i Josep Fontana i Làzaro, el 28 d'agost de 2018.

La figura de Ferran Valls ha estat analitzada pel professor Jordi Catalan en un excel·lent article de síntesi en què posa en relleu les aportacions historiogràfiques realitzades per Valls, així com la seva trajectòria vital. La figura de la historiadora Eva Serra ha estat evocada en un altre article per cinc dels seus col·laboradors: Josep Capdeferro, Imma Muxella, Miquel Pérez Latre, Joan Pons Alzina i M. Àngels Sanllehy, amb qui havia treballat i als quals continuava dirigint en diversos projectes científics poc abans del seu decés. Com els signants de l'article posen de manifest, aquesta remembrança ha estat escrita dies després de la seva mort amb la voluntat de deixar constància tant de la seva obra historiogràfica com de la seva biografia vital.

Malgrat que el *Butlletí* ja estava gairebé enllestit a primers de setembre, el traspàs el 28 d'agost de l'historiador Josep Fontana i Làzaro ens obligava a fer-ne una aproximació a la seva biografia intel·lectual. Fontana, deixeble de Jaume Vicens i Vives, fou un dels historiadors del país més prestigiosos a nivell internacional. A més de la seva excelsa obra, fruit d'una intel·ligència i erudició poc comunes, ha estat mestre de mestres i, sens dubte, un referent de primer ordre

per a diverses generacions d'historiadors. La SCEH va dedicar-li un homenatge en la sessió inaugural del curs 2018-2019, el 26 de setembre d'enguany. A «Evocacions» incorporarem les remembrances de tres dels participants a la sessió, la del president de l'Institut d'Estudis Històrics, Sr. Joandomènec Ros; la del president de la SCEH, Jaume Sobrequés i Callicó, i la del professor Borja de Riquer. En el proper número del *Bulletí*, el professor Joaquim Albareda, ponent a la sessió inaugural del curs i estret col·laborador de Fontana, publicarà un article de necessària elaboració en el temps, en el qual analitzarà tant l'obra historiogràfica i de pensament de l'historiador, com el seu mestratge i altres facetes rellevants de la seva trajectòria professional i vital.

Finalment, només voldria afegir que tots els historiadors i historiadores als quals he fet esment ens han deixat un gran buit, però també un gran llegat, i aquests, sempre perviuen.